

JdeTo Klub, z. s.

U Sokolovny 140/2, 725 29 Ostrava - Petřkovice
IČ: 047 89 997

Zkušební řád zkoušek canisterapeutických týmů

schválený členskou schůzí dne 23. června 2021

Článek I - OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ZKOUŠEK canisterapeutických týmů (dále jen „zkoušek“) z pohledu zkušebních komisařů:

1. Respektujeme, že canisterapeutická praxe je široký obor, v rámci kterého se lze věnovat velmi různorodému spektru klientů a terapie samotná může mít rozdílná zaměření, cíle a tedy i podobu. Podporujeme a hodnotíme *jedinečnost a osobitost* práce každého canisterapeutického týmu (dále jen „týmu“). V průběhu zkoušek přihlížíme k individuálnímu zaměření a specializaci týmu. Zkoušky jsou i příležitostí pro vzájemnou inspiraci.
2. V průběhu zkoušek hodnotíme především souhru *týmu*, tedy úroveň spolupráce psovoda – terapeuta (dále jen „psovoda“) a jeho psa a úroveň jejich interakce s figuranty v rámci simulované canisterapeutické praxe. Respektujeme jedinečné povahové rysy členů týmu a během zkoušek sledujeme, do jaké míry tým pracuje se svými silnými a slabými stránkami a zda si je svých silných a slabých stránek vědom. Hodnotíme také schopnost týmu vyrovnat se s neobvyklými a nestandardními situacemi.
3. Během zkoušek týmy podporujeme, oceňujeme, poskytujeme jim okamžitou zpětnou vazbu, doporučení a rady. Máme právo pozastavit průběh zkoušky a požádat tým, aby v téže situaci zkusil jiný přístup nebo postup. Naším cílem i v průběhu zkoušek je další rozvoj a posun týmů a jejich kvalitní příprava pro reálnou praxi. Během zkoušek hodnotíme schopnost týmu učit se ze svých zkušeností a chyb.
4. Během zkoušek je možné psy motivovat (odměňovat) obvyklým způsobem, čímž umožňujeme týmům chovat se co nejpřirozeněji a nejvěrněji skutečné canisterapeutické praxi. Dbáme i na to, aby místo konání a teplotní podmínky co nejvíce odpovídali běžnému prostředí, ve kterém se canisterapie konají.
5. Uvědomujeme si, že každá zkouška je zároveň stresující zátěží. Proto dbáme na to, aby vše bylo maximálně srozumitelné a zkoušky probíhaly v klidu, v přátelské atmosféře a bez časového tlaku.

Článek II - DŮLEŽITÉ POJMY A INFORMACE

1. **CANISTERAPEUTICKÝ TÝM** je pro potřeby zkoušek **vždy dvojice, kterou tvoří psovod a pes. Pokud se psovod účastní zkoušky s více psy, je hodnocen jako několik samostatných canisterapeutických týmů, a to i přesto, že některých částí zkoušky se může účastnit s více svými psy najednou.**
Jeden pes může v jeden den nastoupit zkoušku pouze s jedním psododem.
2. **FIGURANTI** na zkouškách vystupují v roli klientů v rámci simulované canisterapeutické praxe. Dle svých možností simulují různý věk, povahové rysy, nálady a handicap obvyklé u klientů v reálné praxi.
Do figurování se průběžně zapojí všichni účastníci zkoušek – zkušební komisaři, přezkušovaní psododi i přihlížející diváci. Ve výjimečných případech lze pro doplnění počtu figurantů přizvat i osoby jen za tímto účelem.
3. **ZKUŠEBNÍ KOMISAŘ** je JdeTo Klubem, z. s. jmenovaná osoba, která provází přezkušované týmy zkouškami, hodnotí je, poskytuje jim zpětnou vazbu a následně vypracovává jejich písemné osobní hodnocení a vydává certifikát.
Tým hodnotí vždy dva zkušební komisaři. Pokud to z organizačních důvodů není možné a zkoušku hodnotí jen jeden zkušební komisař, musí být z průběhu zkoušky pořízen video záznam, který je archivován minimálně po čtyři roky.
Zkušební komisař má „právo veta“. Má právo zastavit zkoušky a neumožnit v nich týmu pokračovat, pokud se zachová hrubě nebo jinak neeticky ke svému psododi nebo k ostatním účastníkům zkoušek.

Zkušební komisař má též právo ve výjimečných případech odchýlit se od ustanovení tohoto zkušebního řádu. Toto své jednání však musí popsat a zdůvodnit v písemném osobním hodnocení nebo v jiném samostatném písemném dokumentu.

4. CERTIFIKÁT obdrží canisterapeutické týmy, které uspěly ve zkoušce podle celkového bodového hodnocení. Celkové bodové hodnocení je klíčové pro následnou povinnost zkoušku opakovat:
 - úroveň „C“ povinnost opakovat zkoušky za 12 měsíců (65 a méně bodů)
 - úroveň „B“ povinnost opakovat zkoušky za 24 měsíců (66 - 80 bodů)
 - úroveň „A“ povinnost opakovat zkoušky za 36 měsíců (81 a více bodů)Maximální dosažitelný počet bodů je 90. Každý zkušební komisař přiděluje body samostatně a nezávisle. Celkový počet bodů se následně vydělí počtem zkušebních komisařů a zaokrouhlí na celé číslo dolů.
5. Přílohou certifikátu je slovní hodnocení týmu. **Certifikát a písemné slovní hodnocení bude canisterapeutickým týmům zasláno poštou do 30ti dnů ode dne konání zkoušek nebo přezkoušení. Pokud tým zkoušku nesplní, bude mu zasláno poštou pouze písemné osobní hodnocení se zdůvodněním, proč ve zkoušce neuspěl. Zda tým složil či nesložil zkoušku, je oznámeno ústně a veřejně všem účastníkům na závěr zkoušky.** Informace o úrovni, na kterou byla zkouška splněna, bude obsažena až v certifikátu a v písemném osobním hodnocení.
6. Certifikáty a slovní hodnocení jsou archivovány min. po dobu čtyř let.
7. Seznam certifikovaných týmů (jméno a příjmení psovoda, jméno, plemeno a pohlaví psa a datum a úroveň složení zkoušky) je uveden chronologicky na webových stránkách JdeTo Klubu, z. s.
8. DECERTIFIKACE TÝMU - Jakmile kterýkoliv ze zkušebních komisařů zjistí, že certifikovaný psovod se dopustil vážného porušení etických norem ve svém chování vůči svému psovi, klientům nebo jiným osobám či zvířatům, bude neprodleně členské schůzi JdeTo Klubu, z. s. předložen návrh na odebrání certifikátů. Po schválení decertifikace, bude tato skutečnost vhodným způsobem zveřejněna.
9. PŘEZKUŠOVÁNÍ TÝMŮ = **opakované skládání zkoušky.** Přezkušování **se týká všech týmů, které absolvovali svou poslední zkoušku** dle zkušebního řádu JdeTo Klubu, z. s. (původní název KOIRA Klub, z. s.) **na úroveň „B“ nebo „A“.** Na týmy, které úspěšně absolvovaly svou poslední zkoušku na úroveň „C“, se pohlíží, jako by skládaly svou zkoušku poprvé. Pro přezkušování nelze uznat zkoušky složené u jiných organizací.

Na přezkoušení je možné nastoupit nejpozději do 12ti měsíců od vzniku povinnosti zkoušku opakovat (viz. odstavec 4). Po této lhůtě se na tým pohlíží, jako by se zkoušek účastnil poprvé.

Pokud přezkušovaný tým dosáhne bodového hodnocení úrovně „A“ (tj. 81 bodů a více), získává DOŽIVOTNÍ CERTIFIKÁT. Pokud přezkušovaný tým dosáhne bodového hodnocení úrovně „B“ tj. 66 - 80 bodů, získává certifikát na dobu 36ti měsíců. Po uplynutí platnosti certifikátu musí opět nastoupit na přezkoušení.

Článek III - PODMÍNKY K ÚČASTI NA ZKOUŠKÁCH

- **Minimální věk psa pro účast na zkoušce je 18 měsíců.** V odůvodněných případech mohou zkušební komisaři rozhodnout i o účasti mladšího psa. O této výjimce musí být uveden záznam v osobním hodnocení týmu a certifikát bude platný až od data, kdy pes dosáhne věku 18ti měsíců.
- Psovod předloží k nahlédnutí zkušebním komisařům před začátkem zkoušky **očkovací průkaz** psa, kterým prokáže datum narození, pravidelnou veterinární péči (očkování proti vzteklině, parvoviróze, inf. zánětu jater atd.) a číslo čipu psa.
- Zkoušek se nesmí zúčastnit kojící feny a feny v druhé polovině březosti. **Háravé feny se mohou zúčastnit pouze se souhlasem všech ostatních týmů, které se zkoušek účastní.**
- **Minimální věk psovoda pro účast na zkoušce je 18 let.** V odůvodněných případech mohou zkušební komisaři rozhodnout i o účasti mladšího psovoda. O této výjimce musí být uveden záznam v osobním hodnocení týmu a certifikát bude platný až od data, kdy psovod dosáhne věku 18ti let.

Článek IV - PRŮBĚH ZKOUŠEK

1. PŘEDSTAVENÍ A CELKOVÝ DOJEM TÝMU

Na úvod zkoušek se každý tým představí zkušebními komisařům a zároveň všem ostatním účastníkům zkoušek. Představování probíhá neformálně a pes se jej může, ale nemusí, aktivně účastnit.

Psovod sdělí přítomným:

- své jméno, jméno psa (psů), jeho (jejich) věk (případně původ - plemeno) a popíše jeho (jejich) povahu a silné a slabé stránky,
- své dosavadní canisterapeutické zkušenosti nebo své záměry, pokud zatím canisterapii neprojektuje (např.: jakým cílovým skupinám se věnuje – chce věnovat) a
- **proč se věnuje nebo chce věnovat canisterapii obecně.**

Zkušební komisaři hodnotí celkový dojem z týmu na základě jeho vystupování po celou dobu zkoušek.

Tým může získat ohodnocení ve výši 0, 10, 20 nebo 30 bodů.

30 bodů - Získává tým, který působí sebraně a vyrovnaně. Pes se psovodem spolupracuje a psovod spolupracuje se psem a navzájem se umí podpořit a naslouchat si. Psovod umí svému psovi vytvořit podmínky pro práci a pes je orientovaný = ví, co se od něho očekává.

Oba působí sebejistě, soustředěně a klidně a umí pracovat se svou energií a emocemi – tedy šířit kolem sebe dobrou náladu, svěžest, radost, nadšení nebo klid a mír. Ideální je, pokud zvládají obě tyto polohy.

Psovod si je vědom silných a slabých stránek svého psa a dokáže s nimi vhodně pracovat. Psovod umí využít potenciálu svého psa a svému psovi věří.

Příklady důvodů pro snížení bodového hodnocení týmu:

- Pes věnuje pozornost primárně svému psovodovi a o kontakt s figurantem nejeví zájem nebo je vnímá jako „výcvikovou pomůcku“. Psovod nedokáže zprostředkovat interakci figurantů se psem.
- Psovod není sladěný se svým psem. Nevnímá komunikaci, aktuální rozpoložení nebo individuální specifika svého psa a má obtíže pružně reagovat na jeho potřeby a přizpůsobit se situaci.
- Pes ztrácí pozornost, nespolečně se svým psovodem, opakovaně projevuje známky stresu, případně má obtíže se sebekontrolou. Psovod má problém získat a udržet si pozornost svého psa, nedokáže jej vhodně podpořit nebo usměrnit jeho chování.
- Psovod má obtíže věnovat zároveň pozornost svému psovi i figurantům. Zapomíná na svého psa nebo se mu naopak věnuje na úkor figurantů. Vytváří potenciálně nebezpečné situace.
- Psovod je nekomunikativní nebo naopak v komunikaci zahlcující. Spěchá nebo jinak vytváří stresující atmosféru.
- Pes je vysoce vzrušivý až nepříjemně intenzivní v kontaktu s figurantem nebo ve svém projevu (např. štěká, kňučí...) a jeho psovod jej neumí uklidnit, případně situaci nějak jinak vyřešit. Ztrácí nad svým psem kontrolu a pes ztrácí kontrolu sám nad sebou.
- Psovod vědomě nebo nevědomě manipuluje se svým psem pomocí vodítka, obojku, postroje nebo doteky. Různými způsoby jej zadržuje a přehnaně kontroluje. Psa se dotýká nebo jen hladí proto, aby uklidnil sám sebe (nikoliv za účelem motivace či podpory psa).

Hodnocení 0 znamená, že tým ve zkoušce neuspěl.

2. CANISTERAPEUTICKÉ DOVEDNOSTI TÝMU – SIMULOVANÁ PRAXE

Canisterapeutické dovednosti týmu budou posouzeny formou simulované canisterapeutické praxe v délce 30 - 35 minut, během které bude pes aktivně zapojen minimálně po 75 % celkového času. Součástí programu mohou být i aktivity bez psa. Po 25 % času může pes čekat na určeném místě nebo být v boudičce nebo v kleci. Přezkušovaný tým je povinen hlídat si čas ukončení terapie.

Součástí simulované praxe by mělo být krátké úvodní přivítání se psa s figuranty (mělo by jít o simulovanou první návštěvu – figuranti vidí psa poprvé a neumí s ním zacházet) a také ukončení programu – rozloučení se.

Pokud se psovod účastní zkoušek s více psy, může simulovanou praxi absolvovat s více psy najednou nebo s každým zvlášť. Pokud bude v rámci simulované praxe zapojeno více psů jednoho psovoda najednou, prodlužuje se celkový čas simulované praxe o 15 minut za každého dalšího psa, maximálně však na 60 minut.

Skupinu minimálně tří a maximálně šesti figurantů, kteří budou představovat klienty, utvoří účastníci zkoušek a jeden ze zkušebních komisařů. Přezkušovaný tým sdělí figurantům, na jaké fyzické a mentální úrovni mají klienty herecky ztvárnit a ti se o to pokusí :-). Počet figurantů určují zkušební komisaři. Figuranti z řad účastníků zkoušek nesmí ztěžovat práci přezkušovanému týmu tím, že budou cíleně „zlobit“ nebo naschvál libovolným způsobem sabotovat program! **Zkušební komisař je oprávněn svým hereckým vystoupením prověřit schopnosti přezkušovaného týmu tím, že jeho chování bude inspirováno skutečným chováním výrazněji handicapovaných reálných klientů.**

Zkušební komisař může požádat figuranty o osobní názor, o sdělení pocitů, zážitků apod.

Psovod komunikuje s figuranty a se svým psem, jako by se jednalo o skutečnou canisterapeutickou praxi. Má právo kdykoliv usměrňovat chování figurantů! Psovod by měl mít program předem připravený, a to včetně potřebných pomůcek. Vítáme jak aktivizační, tak relaxační canisterapii. Relaxační canisterapie nebude moci být z technických důvodů realizována v posteli, ale na dece (dekách) na zemi. Pokud přezkušovaný tým bude potřebovat pro realizaci svého programu nějaké speciální pomůcky nebo podmínky, musí o tom informovat pořadatele min. 7 dní před konáním zkoušek, a to e-mailem: info@jdeto.team.

Psi, kteří se simulované praxe neúčastní, musí být buď v boudičkách nebo v klecích na zkušebními komisaři určených místech nebo zcela mimo prostor, kde bude simulovaná praxe realizována. Cílem je zajistit přezkušovanému týmu maximum klid pro realizaci programu.

Zkušební komisaři hodnotí simulovanou canisterapeutickou praxi z následujících hledisek na škále 0 - 10 bodů:

HLEDISKA HODNOCENÍ VÝKONU PSOVODA

- a) **Komunikační dovednosti** (míru zapojení figurantů a jejich vtažení do dění, schopnost kladení otázek, vytvoření atmosféry, zda forma komunikace odpovídala cílové skupině, odezvu na reakce figurantů, oceňování úsilí figurantů a komentování případných neúspěchů, přizpůsobení se figurantům, motivaci figurantů...)
- b) **Organizační dovednosti** (míra zapojení všech figurantů ve skupině, srozumitelnost vysvětlování, orientaci figurantů v programu, navázání jednotlivých aktivit, bezpečnost aktivit, dělení pozornosti mezi psa a figuranty, schopnost improvizace a práce s časem...)
- c) **Zacházení a komunikaci se psem** (týmovou souhru, vnímavost ke komunikaci psa, vhodnost aktivit, komfort a bezpečnost psa, míru fyzické manipulace a tlaku, práce s vodítkem, povelovou techniku, motivaci a vedení psa, reakce psovoda na případné nezdary, orientace psa v pokynech psovoda, míra ochoty psa spolupracovat, schopnost psovoda zprostředkovat kontakt s figuranty...)

HLEDISKA HODNOCENÍ VÝKONU PSA

- d) **Chování psa k figurantům** (zájem o spolupráci a o kontakt s figuranty, reakci na doteky, přebírání odměn, sebekontrolu...)
- e) **Ovladatelnost psa** (reakce na oslovení a na pokyny psovoda a figurantů, pozornost a ochota ke spolupráci, práce s vodítkem...)
- f) **Odložení psa** (schopnost psa čekat, a to jak krátkodobě, tak dlouhodobě v odložení nebo v boudičce...)

Pokud některé z hledisek hodnocení možné na základě simulované canisterapeutické praxe posoudit, má zkušební komisař právo přezkoušet tuto dovednost zvlášť.

Po skončení simulované praxe následuje zpětná vazba od zkušebních komisařů. Tým ve zkoušce neobstál, pokud by kterékoli z hledisek bylo hodnoceno nulou.

Realizovaný program simulované canisterapeutické praxe by měl obsahovat následující tři „disciplíny“. Jejich pořadí, vzájemný poměr a délka je zcela na uvážení přezkušovaného týmu. Pokud však některá z „disciplín“ v simulované praxi bude scházet, zkušební komisař má právo si vyžádat její realizaci mimo rámec předvedeného programu a bude to znamenat automatickou srážku dvou bodů ve všech hlediscích hodnocení.

2.1. Rozhovor se skupinou klientů

Psovod má za úkol vést *rozhovor* s klienty na libovolné téma. Rozhovor může být přirozenou součástí programu a může se častěji opakovat. Pes může být během rozhovoru přítomen, ale může být odložený v boudičce. K rozhovoru mohou být využity pomůcky i pes.

Plný počet bodů získává tým, jehož pes v klidu během rozhovoru odpočívá v boudičce nebo jinak odložený nebo se účastní rozhovoru (aktivně nebo pasivně), aniž by narušoval pozornost figurantů. Psovod zaujme figuranty a všechny je do rozhovoru zapojí, a to buď tak, že figuranti odpovídají na jeho otázky nebo reagují emocionálně (smějí se, tleskají...).

Příklady důvodů pro snížení bodového hodnocení týmu:

- Ze strany psovoda jde o *monolog* nebo psovod vede rozhovor jen s částí figurantů. Figuranti se viditelně nudí nebo jsou pasivní.
- Psovod spěchá, nečeká na odpovědi na své otázky. Nenaslouchá klientům a není schopen reagovat na jejich odpovědi.
- Psovod zahlučuje délkou, obsáhlostí nebo odborností (pro laiky abstraktní téma) výkladu. Figuranti nerozumí tématu, neorientují se v něm, nejsou schopni na otázky odpovídat.
- Pes se samostatně nebo na vodítku potuluje po místnosti a strhává na sebe pozornost figurantů, kteří potom nevnímají, o čem je řeč. Pes ubírá pozornost psovoda a ten se není schopen soustředit na rozhovor.
- Pes štěká, kňučí, vyje v boudičce nebo se z ní snaží dostat.

2.2. Simulace skupinové canisterapeutické praxe

Psovod má možnost zvolit si jednoho z figurantů za osobu odpovědnou za figuranty (např. role učitele), která mu může s programem pomáhat. Cílem této části simulace je předvést program, kdy tým bude pracovat s více klienty najednou (tedy nikoliv s jedním po druhém).

Plný počet bodů získává tým, který dokáže vtáhnout všechny figuranty *najednou* do programu. Psovod si umí aktivity dobře zvolit, vysvětlit a zorganizovat tak, že všichni zúčastnění vědí, co mají dělat. Zároveň umí s lehkostí improvizovat a snadno řeší nepředvídané situace. Komunikuje s figuranty srozumitelně a zároveň je dostatečně motivuje a oceňuje. Pes je pozorný, motivovaný a plně orientovaný v situaci a bez problémů zvládá případné čekání mezi aktivitami. Program dává smysl a baví a zároveň je bezpečný pro všechny zúčastněné.

Příklady důvodů pro snížení bodového hodnocení týmu:

- Psovod si neumí aktivity zorganizovat, vznikají zmatky nebo zvolí nevhodnou obtížnost aktivit. Pes se ocitá v situaci, kdy neví, co má dělat.
- Figuranti dlouho čekají, než přijdou na řadu. Nudí se.
- Psovod vysvětluje aktivity nesrozumitelně a bez jakékoli názorné ukázky („od stolu“), takže figuranti si nejsou jisti tím, co mají dělat.
- Pes netuší, jestli má pracovat s psovodem nebo s figurantem.
- Psovod tlačí na psa, trvá na splnění povelu za každou cenu. Odpojuje se od figurantů a řeší svého psa.

2.3. Simulace individuální canisterapeutické praxe

Psovod si zvolí jednoho z figurantů, se kterým bude pracovat po nějaký čas individuálně, a tuto skutečnost libovolným vhodným způsobem vyřeší s ostatními figuranty (např. požádá je o strpení, zapojí je do dění jako přihlížející, dá jim úkol, připraví si pro ně nějakou aktivitu...). Individuální práce může být zařazena opakovaně.

Plný počet bodů získává tým, který si dokáže vytvořit časový prostor pro individuální práci s jedním figurantem. Názorně a srozumitelně vysvětluje, umí postupovat krok za krokem. Příjemně komunikuje s figurantem i se svým psem. Pes je pozorný a ochotný spolupracovat. Je po celou dobu orientovaný v situaci.

Příklady důvodů pro snížení bodového hodnocení týmu:

- Psovod na figuranta spěchá, ztrácí trpělivost. Figurant neví, co má dělat.
- Pes se ztrácí v tom, kterým pokynům má vyhovět. Jestli spolupracuje se psovodem nebo s figurantem.
- Psovod se prostě jen s jedním figurantem odpojí od skupiny – zapomněl na část účastníků.

Článek V - OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ – GDPR

1. **Účast všech osob na zkouškách je podmíněna souhlasem s Podmínkami vzniku a šíření fotografií a zvukově-obrazových záznamů pořizovaných na námi pořádané akci**, respektive poskytnutím svolení se zaznamenáním osobnostních atributů fyzické osoby, se zařazením takto zaznamenaných osobnostních atributů do prezentačních videí a o poskytnutí svolení k užití osobnostních atributů při užití prezentačních a výukových videí.
2. Účastníci zkoušek si mohou pořizovat foto a video dokumentaci *pouze* pro soukromé účely.
3. JdeTo Klub, z. s. zpracovává osobní údaje účastníků zkoušek (jméno, příjmení, titul, datum a místo narození, adresu trvalého pobytu, korespondenční adresu a e-mail) na základě oprávněného zájmu správce osobních údajů, nezbytného pro splnění závazků plynoucích z tohoto zkušebního řádu nebo nezbytného pro splnění právních povinností, a to pouze po minimálně nutnou dobu a v co nejmenším nutném rozsahu vzhledem k účelu jejich zpracování pro:
 - účel evidence plateb za zkoušky a pro účetní a daňovou evidenci jako oprávněný zájem
 - účel správy přihlášek, vydávání certifikátů a osobních hodnocení a pro evidenci certifikovaných týmů na webových stránkách
 - účel komunikace s účastníky zkoušek

Schváleno členskou schůzí spolku dne 23. června 2021

Hana Böhmová
předsedkyně spolku